

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЦЕНТР НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНІЦІАТИВ”

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “МОЛОДІЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЧИНАЮЧИХ ЛІДЕРІВ”

ЛЮДИНА, ПРАВО, ДЕРЖАВА: ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВИМІРИ

ЗВІРНИК НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

М. ВІННИЦЯ

УДК 34:316.6:342.7

л54 Людина, право, держава: правові та соціально-психологічні виміри: зб. матеріалів наук. практ. конф. (м. Вінниця, 15 травня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Камінська Олександра Іванівна,
здобувач освіти навчально-наукового інституту № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ
рядовий поліції

Науковий керівник: Чишко Катерина Олександрівна,
провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем
правового забезпечення діяльності поліції та протидії злочинності навчально-
наукового інституту № 2 , кандидат юридичних наук, доцент, професор
кафедри адміністративної діяльності
капітан поліції

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8810-7950>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.

Запровадження воєнного стану в Україні стало необхідним правовим заходом для захисту державного суверенітету, територіальної цілісності та безпеки громадян в умовах збройної агресії. У таких умовах особливого значення набуває питання забезпечення публічної безпеки, громадського порядку та захисту прав і свобод людини. Саме на органи Національної поліції України покладається значний обсяг повноважень щодо підтримання правопорядку, реагування на надзвичайні події, охорони стратегічно важливих об'єктів, контролю за дотриманням встановлених обмежень та взаємодії з іншими суб'єктами сектору безпеки.

Воєнний стан змінює звичний порядок функціонування державних органів, у тому числі й правоохоронної системи. Поліцейська діяльність у цей період

потребує не лише оперативності та ефективності, а й чіткого правового регулювання, що забезпечує законність застосування адміністративно-правових заходів. Особливу роль відіграють норми адміністративного права, які визначають порядок реалізації владних повноважень, межі втручання у права громадян, процедури контролю та відповідальність за порушення встановлених правил.

Публічна безпека є складовою національної безпеки держави та охоплює систему заходів, спрямованих на захист життя, здоров'я, прав і свобод людини, громадського порядку, суспільної стабільності та нормального функціонування державних інституцій. В умовах воєнного стану її значення значно посилюється, оскільки зростає рівень загроз як зовнішнього, так і внутрішнього характеру [1, с. 117].

Правовою основою введення воєнного стану в Україні є Конституція України, Закон України «Про правовий режим воєнного стану», а також укази Президента України, затверджені Верховною Радою України. Воєнний стан передбачає тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод, посилення заходів контролю, встановлення спеціального режиму в'їзду та виїзду, перевірку документів, комендантську годину, обмеження руху транспорту та інші заходи, спрямовані на забезпечення безпеки. Національна поліція України як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони прав і свобод людини, протидії злочинності та підтримання публічного порядку, діє на підставі Закону України «Про Національну поліцію». У період воєнного стану її функції розширюються з урахуванням нових викликів та необхідності швидкого реагування на загрози [2, с. 334].

Адміністративно-правове забезпечення діяльності поліції включає систему правових норм, які регулюють порядок застосування превентивних заходів, адміністративного примусу, спеціальних режимів контролю та взаємодії з військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування, Службою

безпеки України та Збройними Силами України. Особливістю адміністративно-правового регулювання в умовах воєнного стану є поєднання принципу законності з необхідністю оперативного прийняття рішень [3, с. 297]. Поліцейський повинен діяти в межах закону, але водночас швидко реагувати на загрози життю людей, диверсійні прояви, порушення правил світломаскування, незаконне переміщення осіб або предметів, що можуть становити небезпеку.

Таким чином, адміністративно-правові засади забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного стану формують правовий механізм діяльності поліції, спрямований на збереження правопорядку та стабільності в державі.

У період дії воєнного стану Національна поліція України виконує як традиційні правоохоронні функції, так і додаткові завдання, пов'язані із забезпеченням обороноздатності держави та захистом цивільного населення. Це вимагає адаптації форм і методів поліцейської діяльності до нових умов. Одним із основних напрямів є контроль за дотриманням спеціальних обмежень, встановлених під час воєнного стану. Поліція забезпечує виконання комендантської години, перевіряє документи громадян, контролює пересування транспорту, здійснює охорону критичної інфраструктури та державних установ. Такі заходи спрямовані на недопущення диверсій, терористичних актів та інших дій, що можуть загрожувати безпеці населення.

Важливе значення має участь поліції в евакуаційних заходах, супроводі гуманітарних вантажів, допомозі внутрішньо переміщеним особам та документуванні воєнних злочинів. Поліцейські часто працюють у районах підвищеної небезпеки, де необхідно одночасно забезпечувати правопорядок і рятувати життя людей. Окрему увагу слід приділити взаємодії поліції з населенням [4, с. 20]. У кризових умовах довіра громадян до правоохоронних органів є важливим фактором стабільності. Працівники поліції повинні діяти не лише як представники влади, а й як гаранти безпеки, надаючи правову допомогу,

роз'яснюючи порядок дій під час надзвичайних ситуацій та підтримуючи комунікацію з громадою.

Разом із тим існують проблеми практичного характеру. До них належать недостатнє нормативне врегулювання окремих процедур, значне навантаження на особовий склад, ризики перевищення повноважень, психологічне виснаження працівників та необхідність постійного оновлення професійної підготовки. Для підвищення ефективності діяльності Національної поліції необхідно вдосконалювати законодавство, посилювати контроль за дотриманням прав людини, забезпечувати належне матеріально-технічне оснащення та розвивати систему професійного навчання поліцейських з урахуванням умов воєнного стану.

Забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного стану потребує комплексного підходу, де адміністративно-правові механізми мають поєднуватися з практичною готовністю поліції діяти в складних та небезпечних умовах.

Можемо зробити висновок, що забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного стану є одним із ключових напрямів діяльності держави, від якого залежить захист населення, стабільність суспільства та ефективне функціонування органів влади. У цьому процесі особливе місце займає Національна поліція України як суб'єкт, що безпосередньо реалізує заходи з охорони громадського порядку, контролю за дотриманням спеціального правового режиму та реагування на надзвичайні ситуації.

Список використаних джерел:

1. Зінченко О. Д., Зінченко Д.А. Роль адміністративно-правових норм у забезпеченні громадської безпеки та порядку під час воєнного стану. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України: матеріали X Міжнар. наук.-практ. інтернет конф. / МВС України, Одес. держ. ун-т внутр. справ. Одеса. ОДУВС. 2023. С. 115-117.

2. Зінченко Д.А. Ефективність діяльності Національної поліції України у контексті забезпечення громадської безпеки в умовах воєнних дій. Безпекова ситуація в Україні в умовах війни: стан, загрози, напрями забезпечення безпеки: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. / МВС України, НАПрН України, НДЛ кримінол. досліджень та проблем запобігання злочинності. Вінниця. ТВОРИ. 2024. С. 333-335.

3. Шевченко І. Ю., Зінченко Д.А. Роль поліції у забезпеченні правопорядку під час воєнного стану: правові аспекти. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України: матеріали X Міжнар. наук.-практ. інтернет конф. / МВС України, Одес. держ. ун-т внутр. справ. Одеса. ОДУВС. 2023. С. 297-299.

4. Іванцов В. О. Адміністративно-правові засоби забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану. Трансформаційні процеси безпекового середовища у воєнний час: зб. доп. за результатами Кругл. столу / ГО «Молодіжна Організація Починаючих Лідерів. Кам'янське. ГО МОПЛ. 2025. С. 19-23.